

Передплата
 «РУСЛАНА» вносить:
 в Австрії:
 за чл. рік . . . 30 пер.
 « за рік . . . 10 пер.
 « за чверть року . . . 5 пер.
 « за місяць . . . 1-70 пер.
 За границю:
 цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Варені ми очи і думи ми вирені: а не возьмем милости і віри не возьмем, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских св'ят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Харушчини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає силанне на попереднє застереженє.— Рекламації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надєсланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Політичний огляд.

(*) Скінчив ся час літнього відпочинку державників, наближає ся пора сесій законодавчих тіл, державні конечности вимагають полагоди, а для державних керманців починають ся клопоти. Головною і найважнішою для цілої монархії справою є тепер полагода цово-торгового союзу між Австрією і Угорщиною. Австро угорська монархія заключила торгові договори з сусіднім європейськими державами до кінця 1917 р., а тимчасом з кінцем 1907 р. минає речинець австро-угорського цово-торгового союзу. Спершу малярські загорільці говорили багато і писали про народогосподарську окремішність Угорщини, що би тим способом приневолити Австрію до найдалше сягаючих уступок, а чимблише до кінця року, тим більше мякнуть і тепер уже признають потребу союзу цово-торгового з Австрією. Одначе Малярі бажалиб заключити на 10 літ, себ то до впливу торгових договорів монархії з європейськими державами, цово-торговий договір (а не союз) корисний для себе в такій мірі, що би після 1917 року осягнути для Угорщини народогосподарську окремішність і самостійність супроти Австрії. Тимто вже в середу мають знов розпочати ся у Ві-

дні переговори обосторонних правительств австрійського й угорського, в котрих сподівають ся довести сю справу до бажаного кінця.

Одначе нема великої надії, що би Малярі показали ся вельми уступчивими для Австрії, позаяк они привикли двигати могутність своєї держави коштом Австрії. З другого боку не може й австрійське правительство робити Малярам далекоюсяглих уступок, позаяк такої угоди не було би в с. лі перевести в державній раді. Імовірно отже буде правительство приневолене вдоволити ся провізорією, котрою оно зможе видобути ся із скрутного положення і не буде потребувати робити уступок ріжним парламентарним сторонництвям в державній раді.

Мимо всіх трудностей, які тут насувають ся австрійському правительству з одного боку з Угорщини, а з другого в державній раді, не тратить оно ще надії, довести до полагоди австро-угорську угоду. В тій цілі намагає ся правительство приєднати собі парламентарні сторонництва в посольській палаті і забезпечити більшість для ухвалення сеї угоди. А способом до приєднання парламентарних сторонництв має послужити т. зв. парламентаризация міністерства, про котру ми недавно писали. Ся справа вирінає тепер паново.

Вчера відбула ся у Відні рада міністрів, котра передовім мала уложити програму осінньої сесії парламентарної. Небавом збирають ся краєві сойми, котрі будуть радити менш-більш чотири тижні, відтак около 20 жовтня зібралаб ся державна рада, одначе довгість її сесії буде зависима від ріжних обставин. Наколиб були сякі-такі вигляди на ухваленє австро-угорської угоди, була би сесія делегацій, котрі мають сим разом зібрати ся у Відні, вельми коротка і мала би ухвалити лише спільну бюджетову провізорію на 1908, а правильну бюджетову розправу відложено би до слідуєної сесії в 1908 р. Про се має рішити також нарада спільного міністерства в сих днях.

Австрійське правительство запобігає, що би собі приєднати парламентарні сторонництва реконструкцією міністерства. Ми вже згадували, що чеські хліборобники яко найсильніша група чеського союзу бажануть мати заступника в правительстві і для того імовірно міністер Форшт уступить із свого становища. Одначе голова німецких хліборобників Пешка заявив ся рішучо проти обсади міністерства хліборобства Чехом і грозить найострійшою опозицією. Можливо отже, що се міністерство обійме др. Ебенгох з христ. суспільного клубу, а що христ. суспільники яко

Норманська догма.

(Дальше).

Перейдїм від фільольогії до Несторової повісти (інших жерел не тикаю, не хотючи продовжати розправи). Знаємо, з яким натиском виводить Нестор повстанє і розповсюдненє назви Руси, пізнійшої, «варяжської», як оповідає про прибутє заморської Руси, про поділ уділів і т. д., про те, як Новгород, а особливо Київ і Поляни прибрали сю назву. Несторова повість попирає знаменито фільольогічні в води, зовсім незалежні від Нестора, доповняє їх, наче тілом покриває. Щож автор подає против сеї повісти? Знаємо, як нині історики і фільольоги, Щепкін, Шахматов і т. д., лицюють Нестора, як єго розкладають, відкидають вставки, виріжнюють первісні й пізнійші редакції. На нещастє для антинорманістів всі дослідники приписують варяжське чи норманське оповіданє первісній редакції: Щож отже почати з тим прикрим фактом? Після знаної рабулістичної засади: *primus negare*. Отже Нестор, невдоволенний звісними традиціями про походженє

київської Руси і династії (від Кия, Щєка і Хорива), «уложив инакшу, дуже штучну комбинацію про чужоземний, варяжский початок руского імени й київської держави та династії», опираючи ся на факті присутности значних варяжских ватаг в Києві, прийнята ними назви Руси (від рускої служби), їх панованє на півночі (ст. 390). «То були вповні, чи в дуже значній мірі єго комбинації, а не готовий народній переказ» (ст. 391). Не завидую авторови тої єго комбинації. Знаємо, з якою любовю відносить ся Нестор до своєго народу і обряду; подивляємо богацтво єго інформацій (н. пр. про Славянщину); завидуємо Руси такого історика, — супроти якого никнуть, хотий перевишяють єго схолястичною осьвітєю, Галь (не говорячи о огиднім Вінкентию) і Кузьма (знаний брехун!); щоб ми дали за се, колиб хто так основно оповідав польську історію X ст. І нараз сей наївний, сумлінний, правдивий монах вигадує на рівно апостольного Володимира, що се внук варяжского зайди! Коли мав Нестор іскорку народного почуття, чиж був би поповнив таку єресь? в якій цілі?

Чи хотїв заперечити свійське походженє свійської династії, чи накинєнє їй чужого походженя ублагороднювало, вивиспало сю династію? чи дав ся перекупити ворогам? Ні, записав просто, що було звісне, що уходило за одинокую традицію. Не могло єго чейже збити з путя подвійне імя Поляни-Русь, бо до таких дублетів він навик деінде (н. пр. Бужани — Волиняни). Але се вже навичка проф. Грушевского, що де єму Несторове свідощтво стоїть на заваді, називає чесного монаха фантастом, який висисає з пальця найдивачнійші комбинації. Низше наведу інші, рівнож характеристичні приклади.

Не перечу ніяк, що би Нестор зовсім не комбінував; противно, він перший пишучи цілу народну історію одним тягом, мусїв розкинену традицію вязати, вставляти якісь дати і міг притім грубо помилити ся, але я не находжу лучности між такими неминучими комбинаціями (до них належить і випровадженє Славян знад Дунаю, майже конечне супроти біблійного переказу) а вигадуванєм чужого походженя для власної Руси. Нестор повто-

найбільшійше сторонництво домагають ся двох тек міністерських, отже міністер-президент бар. Бек оглядає ся ще, що-би й гофрата Гессмана примістити в правительстві. Іменоване єго міністром просвіти викликає великий опір лібералів, тому має бути для него утворене нове міністерство публичних робіт, а міністерство просвіти обняв би якийсь високий урядник. Непевне також становище німецького міністра-земляка, котрий все ще держить ся німецького людowego сторонництва, отже заступає в дійсности лише невеличку частину Німців. Задлятого єго місце мав би обняти представник німецьких хліборобників яко найчисленнішого німецького сторонництва.

Не засипляють справи також південні Славяни а Slovenski Narod, вказуючи на се, що они будуть язичком уваги при ухвалюваню австро-угорської угоди (отже не руский клуб, як сподівало ся «Діло»), домагає ся щоби на міністра покликано також їх представника.

Нема отже сумніву, що в правительстві будуть заступлені сі сторонництва, котрі зобов'язують ся перевести австро-угорську угоду, а після всякої імовірности аж по її довершеню послідує реконструкція міністерства, неначе винагорода за довершене угоди. До того часу має ще надалше остати на становищі міністерства просвіти др. Мархет.

Задачі рускої інтелігенції а передовсім духовенства.

(Дальше).

Наколи таким способом з підмогою Церкви, родини, школи і праси будуть загально розповсюджені засади християнства, будуть они мати спасенний вплив також на цілий лад власности і господарства.

На основі тих засад має кожний чоловік природне право придбати собі і посідати приватну власність; але се право є обмежене заповітом

справедливости і чесноти і зглядом на загальне добро.

Власність треба здобувати чесним способом, а не надуживати на шкоду одиниці або загалу і повинна бути можливо рівномірно розділена в многих руках.

Розв'язка сеї задачі вимагає особливо привернення і переведення заводової організації відповідно повітним відносинам. Тим то треба законно перевести заводову організацію автономну всіх зарібничих станів, обнимаючи і робітничий стан. Крім того повинна держава і своїм власним господарством і прислужуючим їй впливом на приватне господарство хоронити приватну власність, а з другого боку викорінювати всякий лихварський визиск і нездорове нагромаджуване великих маєтків в немногих руках.

а) податковість повинна справедливо боронити слабших, а сильніших відповідно обтяжати. Дятого то посередні податки повинні бути знесені, найменше що до дібр великого споживу; при знесеню інших родів безпосередного оподаткованя і при опусті відповідного мінімум естнованя повинен бути заведений загальний прогресивний податок, котрого прогресія в гору не повинна бути обмежена. Степоване податку повинно зростати також у відносинах до легкости зарібку дотичного приходу, так, що й дивимий, капітал повинен бути відповідно обтяжений. Се відносить ся і до податку від спадщин.

б) Сі народо-господарські і продукційні галузи, котрих приватне проваджене звичайно наносить шкоду загальному добру, повинні бути сему відняті і переказані державі, краям і громадам. Се відносить ся до виданя монет і паперових грошей, забезпечень, комунікацій, гірництва, не виключаючи й добування нафти.

в) Держава повинна обертати дійсні приходи в хосен загалу і обминати безплідні видатки і дбати дятого особливо про сплати державних довгів

і можливе обмежене тягарів мілітаризму.

г) Держава повинна строго наглядати справи банків і кредиторів і пособляти особливо організації заводових спілок. Почтову шадницю належалоб перемінити в державний банк.

Також над біржою треба би завести строгий догляд державний і перемінити її в чесний грошевий торг. Диференціальні інтереси і так зв. термінову торгівлю треба знести на біржі цінних паперів і плодів.

д) Творенє т. зв. «рінгів» і «картелів» задля самовільного установлюваня цін повинно бути строго заборонене. Розумною і справедливою політикою ціловою треба хоронити краєву продукцію перед надмірною заграничною конкуренцією; особливо належалоб знести виріб промислових і ремісничих плодів в карних домах.

Сповняючи сі домаганя, уможливить законодавство чесне набуванє приватного майна а заразом залобіжить єго лихварскому надуживаню; тим способом витворить законодавство також підвалини для загального господарского добробиту, а на тій основі можна буде легко і безпечно вдоволити всяким оправданим домаганям робітників.

(Дальше буде).

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Августа, Мойсея; римо-кат.: І. П. Д. М., Ник. — В середу: руско-кат.: † Усік. гл. св. Йоана; римо-кат.: Якшата і Прота.

— Скликанє соймів. Вчерашня Wiener Ztg оголосила цісарский патент, яким скликає ся сойми: Галичини, Австрії гор., Сольгорода, Стирії, Каринтії, Буковини, Моравії і Шлеска на день 16. с. м.

— Процес академиків у Відні. В попереднім числі ми подали в телеграмах вирок трибуналу по розправі проти решти 9 академиків і д-ра Бачинського. Останнього засудив трибунал на 1 тиждень арешту, двох а се

рив дійсну традицію, а фільольогічна аналіза доводить єї вірности.

Щож се одначе значить, що традиція виводить перші початки Руси доперва від Ігорового батька? Чи се відповідає дійсному станови річи? Зовсім ні. Оно означає лише, що пам'ять традиції дальше, поза Ігорового батька, не сягала. Знали крім сего в Києві щось про Аскольда і Дира, щось про Олега, але чи була яка зв'язь між Руриком, Аскольдом і Олегом (крім сего, що всі були «варягами») і якого рода, того напевно вже не знали. Іншими словами: традиція ставить на початку розвою то, що єго закінченем; для неї Русь і Варяги датують ся від Рурика і Аскольда, для нас становлять Рурик і Аскольд останню фазу історичного процесу. Новгородский самовар годило ся було виставити не 1863. р., а хіба 1763. Початок Руси цофаю сьміло, хочби о ціле століте взад. Уже в половині VIII, не IX столітя доперва брала «Русь» данини, найперше

від Фінів, полім від Славян; вже з кінцем столітя могла з'являти ся над Чорним морем і непокоїти єго побережа. Рурик і братя, то остання напливова філя, не перша; традиція одначе дальше, поза Рурика, не сягала пам'ятю. Поступали Нормани звільна, опору не находили ні где; спокійні Фіни і рівнож спокійні Славяни платили данину тому, хто її від них жадав; супротивленя і битв не було зовсім, тому скандинавська традиція мовчить цілковито про ті безкровні підбої, не мала она на що оперти ся, ані на героїв, ані на рішаючі битви. Цілий процес зникав їй з очей, відбував ся без шуму і доскоту, спокійно, в далеких сторонах. Не дивота отже, що грецькі жерела вже в першій чверти IX ст. згадують про Русь над Чорним морем, що 839 являють ся в Інгельсгаймї послї, що звали себе Рос, в дійсности «gentis Sueonum», яких мали за норманських швігунів. Згоджую ся отже цілковито з проф. Грушевским, що норманська Русь існувала тоді, коли

Рурика ще на сьвітї не було. Чим був Рурик в Новгороді, тим були Аскольд і Дир в Києві. Але коли? Чи можна лучити царгородский похід 860. р. з Аскольдом? сего не рішаю. По Аскольдї, по Дирі, був Олег в Києві і колиб я хотїв троха пофантазувати, міг бим гадати, що Ігор дістав Київ від (впрочім бездітного) Олега яко придане за Ольгою; Ольга була би дочкою Олега, на що моглоб наводити імя; не можу одначе у Норманів доказати такого сталого дідиченя родинних імен, як у Славян, тож сеї гіпотези на серіо не пошираю.

(Дальше буде).

Бекесевича і Тиховського увільнив, а 7 академиків (Бабій, Цянка, Ціховський, Дідунік, Гладкий, Левицький і Рахінський) дістало по місяцєви в'язниці і мають поносити кошти процесу. Пошкодовані сторони можуть доходити відшкодованія в дорозі цивільного процесу. В мотивах вироку зазначив председатель трибуналу др. Вах, що трибунал прийшов до пересвідчення, що злочину докочано з премедитацією яко збірний заговор. На се вказують абори з 22. січня в „Акад. Громаді“, де вправді більшість противила се демонстрації, але крайне крило з Кратом стояло за приміненем російських способів, се є насильства, при іматрикуляції. Вже від попередної іматрикуляції усунула ся часть руских студентів, які не годили ся на польську формулку приречєня. Другий рєчєнець іматрикуляції був назначений на другий день по бучі. Доказове слідство викрило що ректор дістав остерігаючий лист з підписом „Касандра“, який вказував, що приготує ся буча. На то вказував також лист обж. Гладкого до родичів. Дня 23. січня явили ся студенти на університеті уоружені, а бодай з палицями, яких звичайно не носять. Підчас бучі чути було прикази, що хто має робити. Хтось прийіс також синьо жовту хоругву. З сего вносить трибунал, що буча була умовлена. Трибунал признає, що студенти мали право жадати рускої формули приречєня і чули ся покривдженими, але не бачить безпосередної причини бучі того дня, бо аві не вислалі депутації, яка би дістала відмовну відповідь, аві того дня не було іматрикуляції, яка би розпаліла пристрасть. Розправа вказала, що обжаловані ділали в свідомім цілі ставі і знали, що допускають ся злочину. До того ще присутність обжалованих на місци події кидє на них підозрінє і хоч мали нагоду усунути ся з того місца, то не зробили сего, кермючись поглядом: оден за всіх, всі за одного. Трибунал у всіх випадках, де доказано, що обжалований безпосередно або посередно своєю присутністю причинив ся до бучі, привняв вину обжалованого за доказану, а де доказ сего був неможливий, видав увільняючий вирок. Потім председатель мотивував вину обжалованих ще кожного з окрема. Обор. др. Коє застеріг іменем всіх засуджених час до надуми що до внесєня відкляку.

— В обороні священичої чести пише „Нива“ от що: В „Свободі“ з дня 9. серпня 1907 ч. 34. появилась новинка під іронічним заголовком: „Подяка Бго Високопреосвященству Григорию Хомишину, епископу в Станиславо-

ві“. Коротка она своїм змістом, заледви кільканайцять стрічок, але повно в ній диявольскої злоби і ненависти до Преосвященого Архієрея і цілого духовенства. До того рода напастий зі сторони „поступових“ редакторів наших часописів ми привичавні і по найбільшій части не звертаємо на них навіть уваги — і сю свіжу новияку поминулиб ми мовчанем, колиб в ній редакция в своїй вільнодумности і нетерпимости до кат. духовенства не посунула ся за далеко. До тепер обкидувано нас там болотом, але зза плота, нещадячи для нас епітетів, як „ультрамонтани, взуїтники, клерикали“ — ба навіть і „народні зрадники“ і т. д., а в сій повинці вже пишєсь виразно, що „з українських священиків майже всі пускають мимо уха те, що ім епископ Хомишин каже“ — тут вже не приписує нам „Свобода“ чогось загального і близше неопреділеного, але впрост і виразно відмовляє нам того, що є знаменною ціхою кат. духовенства, т. є послуху, пошани і довіря до Того, котрий нас лучить з Намісником Христовим, до Епископа. Через се оклеветує „Свобода“ більшу часть священиків дисцєпні станиславської перед світом, підкопує єго повагу, відбирає те, що нам найдорожше, нашу честь священичу. І сего промовчати ми не можемо, в єї обороні мусимо рішучо виступити і так, як публично нам єї нарушено, так публично мусимо єї боронити. Ся справа занадто важна і за поважна, що би ми мали поперестати на зладнаню урядового спростованя киненої на нас калюмнії. В обороні найдорожшої нам чєсти священичої повинні ми зділати щось більше. Найперше здискредитувати злобу вільнодумної редакції „Свободи“ і вказати, що редакціоників „Свободи“ не прибуває, як она хвалить ся, але овшим через єї занадто ліберальне ставовиско і ворогованє на любленого всіми Архієрея і єго духовенство — убуває, наводячи поіменно в „Ниві“ або „Оснєві“ всіх тих, котрі із згаданих причин перестают єї предплачувати. Найважійше же забрати в сій справі голос на наших публичних зібранях і ухвалювати резолюції: 1) протєстуючі против киненої на нас клевети, 2) виражаючі погорду для прєси ворожой для Церкви і єї Начальників, 3) висказуючі потребу прєси в дуєї християнськєй і 4) заявляючі як найбільшу нашу пошану, любов, довіре і послух для дорогого нам Архієрея, котрого правдиво апостольських покликів, не то що ніхто з нас „не пускає мимо уха“, але овшим, ними дорожимо і одушевляємось. Резолюції того рода з підписами всіх присутних священиків слідує подавати до прилюдної відомости у всіх наших християнських часописях. — Справа се вельми важна, тож до діла!

о. І. Чернодоля.
— „Вихованець“ комедия зі співами Н. Янчука, виставлена вчєра на новій сцені львівського „Сокола“, зібрала доволі численну публику. Авдитория була зовсім вдоволенна, а свідчили про се грімкі і часті оплески, якими нагороджувано граючих аматорів. А годить ся признати, що виступали найлучші сили з аматорських кругів. Паньство Купчиньскі в ролі дівчини Олєни і гикавого Семєна були незрівнані що до відтворєня пари залюблєних, а вивіновані гарними голосами під кождим зглядом вдоволили видців Молоду вдовичку відограла без догани п-на Матияшківна, а п. Рубинович віддав ролю глухавого свата без конкуренції як заводовий артист до характеристичних ріль. Добре вивязав ся зі своєї задачі п. Сиройд в ролі аманта учителя Омелька і п. Геєц в ролі рєєнто. Поменші ролі єпочивали в руках п-ни Зазуляківної, п-ни Тичиньскої, п. Сороки і других, по яких грі було пізнати, що не першана їм виступати на сцені. Вирєжісерованєм штуки займав ся п. Купчиньскій, правдивий любитель сцени, який обняв управу драматичної комісії в львівськєй „Соколі“. Сподїємо ся, що новий драматичний кружок ще не раз дасть нагоду нашій публици провести неділішний вечєр весєло в салі „Сокола“.

— Посвяченє сокілського прапора в Збоїсках. Одна з наймолодших філій львівського „Сокола“ в Збоїсках коло Львова посвятила вчєра свій прапор з великим торжєством, пієсля припису регулярміна. Сей день опрєвели не лише члєни „Сокола“ але всі Збоїчанє величаво. О 10. год. рано відєравили в місцевій церкві соборну службу Божу о. крил. Чапельський зі Львова з о. пос. Фолисом зі Скнилова і місцевим парохом о. Гошовским. Прапор лежав весь час на столі серед церкви, а здовж церкви від царських воріт до виходу устались два ряди місцевих Соколів в лєнтах. Співав хор місцевий, скріплєний львівськими гієтьми. Церква була заповнена вірними. По службі Божій виголосив принагідну патристичну проповідь о. пос. Фолис, почім о. крил. Чапельський з обома другими священиками довершив чину посвяченя прапора і перший вбив памятковий цвєях, а по нїм другі священики, дальше делегати товариств і куми. Разом вбито цвєяхів 45, а на полумисок вложено при тій нагоді поверх 100 К крижма для „Сокола“. Тимчасом уставив ся місцевий єтяг на церковнім цвинтарі, а побіч станув єтяг „Сокола“ з Гривович великих і відділ львівських Соколів. Коли голова то-

Материяли до історії зноєси Галичан з Буковинцями.

Ч. 56.

Лист Осипа Барвінського до Із. Воробкевича, з 7. серпня 1867.

(Дальше).

Якого я политечнєго, рєлігійного, а якого литеретурнєго визнаня? а опієсля: якої я народности держусь? котрій народности вічно добра бажаю? За яку народність я все одложив и їй ся посвятив? Кого я за ворогів Руси-України уважаю и против них виступаю? Суди, не погрішимо суди и спитай самого себе: чи справедливо ти обь мнє таке слово сказав? А лучче, лучче бь було мене вєтєклою собакою назвати. Ще разь читай „Наливайка“, ще разь читай мою критику (хоть вона й непохожа на критику), прочитай вимаганя відь єпика и єпосу и спитай себе: чи справедливо ти кажєшь: „Як при кінци твого льєсту цілий світь ти зажеччи хотів, так и мені тепєрь, одно лишь мене дивує, що ти тихь людей, котрі у новійшихь часахь наше народне битіє знищити задумали, котрі насє зь карти Европи змазати хочуть, намь нашє найдорожійий скарбь відєбрали, то єсть нашу

дорогу мову и тільки бездоля на нашу голову надєслали, тихь ти у оборону берєшь. Якь би я щось подібного про Москалів написавь, якабь була твоя критика? Прочитай — ще разь прошу Тебе — мою критику на Наливайка и скажи мнє, де я беру Ляхів вь оборону? Чи може се згичить Ляхів обороняти, якь я тобі сказавь що така іронічна посьмішка зь уєть правдивого поєти єпика виходити не повинна:

„Тепєрь плаче на Сибирі,
Що такь красно тайнувала!“

Та ще зь уєть єпика! Чи єноєть а сатира все одно? Якь би тоє вь сатирі сказавь — то втогді я тебе и не я одєнь хвалю, але не вь поєматі-думі! А ще що говоривь я у моїмь поєреднїмь листі загально, що не подоба річь поєти — тіпитися зь нещастя чужой народности; звідкижь ти прийшовь до того питаня: „Якь би бувь я щось подібного про Москалів написавь, якабь була твоя критика? За що ти мене уважавь? чи не за такого народовця-русина, якимь єсть редакторь Gazety Narodowej або той „Руси“ изь своєми сотрудниками“. Лучче було мнє ножакою вь груди дати, щобь я не чувь такого слова — суду відь Тебе, моего товариша.

Не бажаю я хвалєси, не хочю слави, ні гонорівь, а хочю правди и справедливости, хочю слави цілому народові, цілому краєві — рускому. — И розказав би я тобі усе — ціле мое школярське життя, де я ще будучи шко-

ляремь виступавь усюди публично и рїською оборонця руского нашего народу и розказав би я тобі усе, скілько я за тєє перетєрпівь, я неулавь духомь, не відступивь відь свого ні на крокь, такь шожь? на дурнобь було все, на дурно, бо тибь не їмивь сєму віри, якь я до тепєрь неїмивь, а назвавь мене гіршимь Ляха вь критиці, обєкурantomь вь литеретурі, якимось паномь надь тобою; своємь щиримь товаришомь, себєсь порівнавь зь лигавцемь псомь, мене назвавь оборонцемь ворогівь нашего народу — партійнимь одностороннимь чоловіком; и оть все запла-та за те, що я терпівь за народність! уже найщасливійші, найвесельші мої літа молоді на смутокь, журбу промінявь и лишь вь думкахь провівь: якимь би чиномь учинить рідний край и нарідь руский щасливимь.

И втїшався я й радувався, якь скоро що цутного придумавь, тепєрь вже ні я сумний усе.

(Дальше буде).

Телеграми

з дня 9. вересня 1907.

Опаві (Шлеск). В Витковицях відбули ся вчера збори Чехів з 8.000 учасниками і збори Німців з 4 тис. учасниками. На чеських зборах ухвалено бойкотувати німецький промисел і торгівлю, а на німецьких увалено національний бойкот супроти Чехів. На чеських зборах ухвалено посилати діти лише до чеських шкіл.

Париж. З Каса Блянки доносять, що кілька мароканських племен просило ген. Друде, о мирові переговори. Ген. Друде думає, що ворогам ходить о час на воруження.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 25. серпня до 1. вересня 1907:

	за 50 клг.
Пшениця	11.15—11.35 К
Жито	10.50—11.40 К
Ячмінь броварняний	7.85—8.25 К
Ячмінь на пашу	7.00—7.50 К
Овес	7.10—7.35 К
Кукурудза	8.25—8.45 К
Просо	8.00—8.25 К
Горох до варення	9.65—10.10 К
Горох на пашу	7.00—7.50 К
Бобик	6.25—6.50 К
Конюшина червена	60.00—66.65 К
Конюшина біла	46.00—52.65 К
Конюшина шведська	00.00—00.00 К
Тимотка	36.00—38.00 К
Рпизький зливаний	16.10—16.40 К
Насіння конопл.	0.00—00.00 К
Хміль	65.00—80.00 К
Насіння льняне	10.00—10.50 К
Льнянка	10.50—11.00 К

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 7. і 8. с. м.: Марія і Теція Щербинські з Ярослав, Кар. Кучурак з Коломиї, Кв. Витвицький з Мущини, Кор. Кобринський і Ем. Дворжак з Микulichина, о. Ів. Бачинський з родиною з Лубянок низ, Ів. і Мар. Сеники з Яремча, Ол. Салак з Бурштина, Ів. Малиновський з Перемишля, Юл. Метельова з доньками з Люблинця, Ксеня Добровольська з Люблинця нов., Ів. Пласкач з Борислава, Мих. Мартинків з Івано-вця, Андр. Добрянський з Бучача, Ів. Літинський з женою з Мужилівця, Ів. Дольницький з Городка, Мих. Білинський з Сокиринця.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. вересня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Іван Олійник

Володимир Сабарай

позолотарі

перебувають під сю пору в Дикові старім почта в місці.

Кураційний і столовий вихограг

найкрасної шляхотної якості, щоденно свіжий з лози, franco 1 злр. 75 кр. Природне вино I з 1902 р. червоне або біле 4 1/2 літра franco 2 злр. Пчільний мід ясний як хрусталь 5 клгр. бляшанка 3 злр. 50 кр.

L. Altneu, Versecz 4, Ungarn.

(5-10)

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переохоная папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституційних заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніш зарадження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
Кракова	5.50	8.55	1.30	5.25	9.50
Кракова	7.25	9.45	—	8.40	2.31
Ряшева	—	—	1.10	—	—
Підволочиск	7.20	12.00	2.16	5.40	10.30
Черновець	8.05	—	2.25	—	9.00
Черновець	—	—	3.45	—	12.20
Станиславова	5.55	—	—	—	—
Коломиї	—	10.05	—	—	—
Стрия	7.29	11.50	3.51	—	10.50
Пустомит	7.29	11.40	3.51	9.40H	10.50
Самбора	8.00	10.30	1.55	—	9.20
Любіня	8.00	10.30	1.55	9.20	11.50†
Рави рускої	7.10	12.40	4.0	—	—
Янова	8.22	1.15	5.00	9.25	10.10†
Брухович	7.10	12.40	1.4	4.50	~20
Брухович	10.05†	—	3.2	5.30	9.35L
Зимної води	5.50	7.25	1.10	5.25	9.50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	вночі
Кракова	3.45	8.25	2.45	7.05	11.10
Кракова	—	8.40	6.15	7.20	12.45
Ряшева	—	—	4.05	—	—
Підволочиск	6.20	10.45	2.17	7.00	11.15
Черновець	6.10	9.20	1.55	—	10.40
Черновець	—	—	—	—	2.51
Станиславова	—	—	—	5.50	—
Коломиї	—	—	2.35	—	—
Стрия	7.30	—	2.28	6.25	11.30
Пустомит	7.30	10.45H	1.26	6.25	10.30
Самбора	6.00	9.05	4.30	—	10.51
Любіня	6.00	9.05	2.10†	4.30	10.51
Рави рускої	6.12	11.05	—	7.10	11.35†
Янова	6.58	9.15	1.35†	3.25	6.30
Брухович	6.12	11.05	2.28	5.45	8.34L
Брухович	9.05†	12.41†	3.45	7.10	11.35†
Зимної води	3.45	8.40	4.05	7.20	11.00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені † — в неділі і свята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в неділі і свята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.

вариства виніс прапор з церкви, стяги віддали честь прапорови зворотом голови а сурмач відтрубив торжественний гейнал. Серед тишини голова відобравши від хоружного присягу передав в его руки прапор а потім відчитав роту присяги, яку повторяв цілий стяг слово за словом з глибоким зворушенням. «Присягаємо всі разом — повторяли за головою Соколи — і кожний з окрема, що знамени нашого, отсього сокільського прапора будемо боронити скілько наших сил і в кожній потребі станемо під ним бодрі духом, кріпкі тілом і сильні вірою в святість нашої сокільської ідеї, а послухні нашої старшині будемо совісно сповняти всі наші обовязки на гаравд і славу нашого Сокільства та на добро і велич нашої дорогої Вітчизни Русь-України. Присягаємо на всьо вам найдорозше, що додержимо сих наших слів, повні надії на ліпшу будучину, в чім нам Господи Боже допоможи!» По скінченій присязі сурмач відтрубив гейнал, почім стяг з прапором і відділи грибовицьких та львівських Соколів передефлювали перед гістьми і кумами. При звуках сурми віднесено прапор тимчасово до школи, де приготовано перекуску для гостей і членів, а ввечером віднесено прапор зі всіма почестями до церкви. Кілько разів глянуть Збоїчани на сей прапор, все пригадає ся їм величавий вчорашній день і слова зложеных приречень безкористовної служби своїм ближнім і своїй Вітчизні. Таке святю, як вчорашнє в Збоїсках, повинно відсвяткувати кожне сокільське товариство, бо видаток на прапор невеликий (60 або 100 К) а моральний хосен неоцінений.

— **Гарна винагорода.** З артистичних кругів звіщають, що славний італійський співак має дістати за кожний виступ у віденській оперній опері по 12.000 К. Отже за чотирекратні виступи 48.000 К.

— **Дрібні вісти.** В Гусятині згоріли дня 3. с. м. 4 доми. — З залізничного поїзду межи Прошовою а Островом-Березовицею випав кондуктор Косцюшко і тяжко потовк ся. — Фабриканти і шинкарі постановили підвишити від 11. с. м. ціну горівки. Горівка подорожів, здаєсь, тим чинном, що в шинках будуть мішати її з водою, а ціна на тих помиях не пізнає ся. — Фальб заповідає на вересень стаду погоду. Найкрасна погода має бути від 8. до 18. с. м., а потім настануть дощі і холод. Побачимо. — В Шердяхе на Угоршині капітан Кемва насварив однорочника Сабо за якусь провину в службі. Сабо не втерпів і шось сказав, за те капітан удав его шаблею а Сабо пробив капітана багнетом. Оса ранені тяжко.

Наука, штука, література.

— **Руска Граматика.** уложили Степан Смалъ Стоцький і Федір Гартнер, друге виданє. Львів 1907. Накладом краєного фонду. З таким наголовком появить ся в найблизших днях нове виданє Рускої Граматики для середних шкіл значно перероблене і доповнене. Автори покористували ся замітками і поміченнями заводних учителів рускої мови і педагогів і найновішими дослідями науки та відповідно тому переробили і значно доповнили перше виданє сей граматики. Особливо зовсім наново оброблена складня, а та кож наука про відмінюванє вийшла проглядніша. Сподіваємо ся, що в учительських кругах радо повитають сей учебник, котрий становить важний поступ в нашої науковій літературі. Лишаючи оцінку сего учебника заводним язикознавцям, звертаємо на него бачність наших земляків також на Україні і сподіваємо ся по нїм управильненя нашої письменної мови.